

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:

Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Angol vendégek látogatása.

— augusztus 28.

Angolországi kitűnő vendégeink, akiknek tetszését Debrecen városa megérkezéskor nagyon megnyerte, vasárnap nagyon korán keltek fel. Az angol királynő szálloda környéke úgy hét óra körül nagyon forgalmas volt. Az idegenek jövése menése s a város előkelő közönségének megjelenése tették mozgalmassá az utcát és a belső helységeket.

Az angolok már 7 órakor csaknem mind talpon voltak. Lenn, a nagyszerű kert-helyiségben megterített asztaloknál gyűltek össze, a hová természetesen városunk érdeklődő uri közönsége is nagy számmal jelent meg.

A megjelentekkel igen szívélyesen beszélgettek az angol vendégek. Sok szó esett a külföldi szokásokról, melyeket viszonyítani kezdték a mieinkhez.

A pompás hangulatban véget érő reggeli után a vendégsereg a Kossuth-utcán át a Piac utcán a nagytemplomba ment, ahol meghallgatták az ünnepi istentiszteletet. Ez alkalommal Jánossy Zoltán lelkész tartott prédikációt.

A templomból kijövet az angolok a Csokonai szobrához vonultak. A nagyköltő emlékének Csiky Lajos theol. tanár beszélt Csokonai életéről, irodalmi munkásságairól. — Megemlítette a százados Csokonai ünnep lefolyását. Innen a vendégek a Szabadság szobrához mentek, majd a protestáns vértanúk emlékének állottak meg, ahol Csiky tanár érdekes magyarázó beszéddel hívta fel figyelmüket Debrecen város emlék műveire.

Az angolok igen nagy érdeklődéssel hallgatták a magyarázatokat, sőt látszott, hogy érdeklődésük egyre fokozódik, mert többen kérdéseket tettek egy és más irányban.

Az emlékművek megtekintése után az ősrégi kollegium falai fogadták magukba az idegeneket. Itt megtekintették a hatalmas könyvtárt, a melynek gazdagságát nem győzték eléggé megcsodálni. A könyvtár vendég könyvébe is beírták nevüket az angolok. — Majd az ima terembe vonultak. Itt igen érdekes jelenet folyt le. — Az angol hölgyek egyike leült egy székre. Ezt az alkalmat felhasználta Csiky Lajos és megemlítette, hogy 1848-ban Kossuth Lajos e teremben hallgatott imát, sőt a véletlen úgy akarta, hogy az angol hölgy arra a helyre ült a hol Kossuth.

Mikor az angol urasszony ezt meghalotta, mosolyogni kezdett. Majd a meghatottságtól könnyezett, hogy a sors úgy akarta, hogy ő azon a széken foglalhatott helyet, a

melyen a magyar nemzet legnagyobb fia ült egykoron.

— Soha, soha nem fogom ezt elfelejteni — mondotta az angol hölgy — kísérlőinek.

A kollegium minden nevezetesebb helyiségeit végig járva, a vendégek a városi muzeumba mentek. Bámulattal szemlélték a szépen elrendezett érdekes és történelmi becsesel bíró relikviákat, továbbá a kéziratokat. Különösen tetszettek nekik a Kossuth által Amerikában kibocsájtott papirospénzek, a melyekről egyik másik angolul jegyzeteket is készített.

Az idő ekkor már a déli tizenkét órán túl volt s az angolok visszavonultak szobáikba. Egy órakor kezdődött a diszebed, a melyet Debrecen város adott a tiszteletükre. — Az ebédalatt Magyar Testvérek zenekara játszott.

A pompás ebédnek ez volt a sorrendje:

- Giblet Soup.
- Beef á la Edward VII.
- Roasted Duck.
- Compote cucumbers.
- Pudding, Cream Sauce.
- Fruit.
- Coffee, Liqueurs.
- Vines:
- Carbenet, Red.
- Muzsai, White.

A vendégek a kitűnő menüt nem győzték eléggé dicsérni. Egy angol ur, a ki már ugyancsak megfordult a világ sok városában, úgy nyilatkozott, hogy kevés helyen izlett neki úgy az ebéd, mint itt.

A harmadik fogásnál Kevács József polgármester emelkedett fel szólásra. — Rövid beszéddel köszöntötte fel a vendégeket.

Ezt a beszédet Golonya Jenő szerkesztő fordította le angol nyelvre.

Majd Csiky Lajos mondott felköszöntőt angolul kérte, hogy a magyarok Istene áldása szálljon a derék angol nemzetre.

Utána Oláh Károly mondott felköszöntőt, majd Komlóssy Miklós, amely után Schrubsole a társaság egy dús gazdag tagja válaszolt az elhangzott pohárköszöntőkre. A magyar angol barátságáról szólt. Igen érdekes dolgokat mondott Magyarország kulturájáról s beszédén meglátszott, hogy alapos ismerője hazánknak.

Kijelentette, hogy már többször volt ebben az országban, a melynek népe hazaszeretetét mindenki megcsodálja. Az angolok közül meg Harvay és Donallson skót lelkész mondottak figyelmes tósztokat.

Ebéd után a társaság kocsikra ült s a pallagi gazdasági tanintézetbe hajtottak ki. Itt megtekintették a dohány beváltó intézetet, a hol Sporzon Pál üdvözölte őket. — Megnézték ezenkívül a diák otthont a vegy-

kísérleti állomást is. A szemléldések befejezése után a szabadban uzsonna volt, a melyen szintén több tósztt hangzott el. Hat óra tájban a vendégek visszatértek a városba s rövid pihenő után a nagyerdei Dobos pavillonba utaztak ki a kisvonaton. A nagyerdőn vacsoráztak az angolok s tízóra tájban aludni tértek.

Ma, hétfőn a vendégek a Sternféle kefégyárat tekintik meg, a hol a gyáros megvendégeli őket, folytatólag az István gőzmalom és a Margit fürdő megtekintése következik. Az angolok a déli vonattal utaznak el Debrecenből.

A japánok büntető jogából.

Írta: Gál Lajos.

Az érvényes japáni büntető törvénykönyv (kei-ho) 1880. évi július havában lett kihirdetve és a kiegészítő törvényekkel együtt (kei ho fuzoku) 1882. évi január 1 én lépett életbe. A büntető törvény összesen 430 §-t tartalmaz és a hármas felosztást (büntettek, vétségek és kihágások) fogadta el.

A büntetések a következők: halál, kényszermunka, számkivetés, fegyház, börtön, fogház, pénzbüntetés és elzárás. — A büncselekmények beszámíthatóságát kizárja a végszükség, szükséges védelem, fiatalkor 12 éven alul, siketnémaság, ellenállhatatlan kényszer és tévedés.

A büntetések fő és mellékbüntetések lehetnek. A mellékbüntetések között szerepel a polgári becsület elvesztése is.

Azok a büncselekmények, amelyeket halállal büntetnek, a következők: a gyilkosság, felmenők agyonütése, megmérgezés, hazasárulás (néhány meghatározott esetekben) dinamitmerénylet, hamis tanuzás, szándékos gyújtogatás.

A kényszermunka egy erre a célra kijelölt szigeten hajtatik végre; csak nők szenvedhetik el ezt a büntetést az anyaországban.

Erdekes és fényes világitást vet a japánok vitészségének és hazaszeretetének az eredetére az a körülmény, hogy aki becsületvesztésre van ítélve, az nemcsak a politikai és egyéb polgári jogoktól megfosztva, hanem megfosztatik a katonaságnál teljesítendő szolgálati jogától is. A katonai szolgálat tehát a japánoknál nem pusztán kötelesség, nem is pusztán jog, hanem polgári érdem, dicsőség!

A szeszélyes szabadságvesztés büntetés elszenvédése után a bűnös még külön rendőri felügyelet alá is jut, amelynek hatálya különböző (a bűnösség fokához mért) ideig tart.

A japánok nem ismernek speciális büntetésekre mért visszaesést. Náluk az minden büncselekményre nézve sulyal bír.

A büntetést enyhíti bizonyos esetekben az önfeljelentés.

A büntetés sulyosítása vagy enyhítése szigorú mérlegelés alapján történik.

A polgári jogokba való vissza helyezés ünnepélyes factum; a császár nevében tör-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

ténik és rehabilitáció a neve. Aki amnestia, vagy császári kegyelem útján helyeztetik vissza a polgári jogába, az a rendőri felügyelet alól is szabadul.

A törvény különös részéből kiemelendők a császár és császári család elleni büntettek. A császári sírok mogrongálása, a mely — mivel a japán azokat szenteknek tartja — igen szigorú, 3 től 5 évig terjedhető nehéz börtönnel és 80 től 200 yennig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

A közegészség elleni büncselekmények közé tartozik az opium forgalomba hozatala, előállítás és használata, az ivóvíz bemoeskolása, a közegészség érdekében kiadott szabályok megszegése, veszélyes vagy egészségtelen ipar üzését szabályozó rendeletek megszegése, vagy elmulasztása. Ez utóbbi a talió büntetést egy nemével sújtatik. Ugyanis halál büntetéssel vagy testesonkítással, a szerint, a mint a mulasztás folyt, halál vagy testesonkítással járó egészség háborítás állt be. Büntetetik kuruzsló és egészségtelen szerek árusítója is.

Ellenben természetelleni fajtalanóságok és vérfertőzések teljesen büntetlenül maradnak, mert a japán törvényhozás a feltételeken őrző családi és egyéni szentély ügyei nek beleavatkozni irtózik.

A japán büntetőjog egyébként francia code pénál vezéreszméin ép fel; azonban részleteiben szem előtt tartja a nemzeti szellemet és népszokásokat. Keleti jellegzetes vonások a talió büntetésekben lehet felfedezni.

A törvény különben több alaki hibában szenved, úgy hogy már néhány év óta egy japáni jogászokból álló bizottság egy a német büntető törvény mintájára kidolgozott javaslatot készítet, a mely ez idő szerint már el is van terjesztve az országgyűlésben, de törvényerőre még nem emelkedhetett.

Kamarai ösztöndíjak 1905-re.

— augusztus 28.

A debreceni kamara a kereskedő- és iparosifjak szakműveltségének előmozdítására, a munkás-erények növelésére és a serdülő keresk. és iparosifjak (tanulók) buzdítására évről évre rendszeresen ösztöndíjakat adományoz.

Az adományozásnál első sorban azt veszi figyelembe a kamara, hogy a jutalmazandók a kamara területén illetékes kereskedők és iparosok gyermekei legyenek, akik előképzettségükkel és jóra valósságuk, szegénységük igazolásával remélhetőleg derék tagjaivá válnának az iparos és kereskedő osztálynak, figyelemmel van továbbá a kamara arra is, hogy a jutalmazásoknál a különböző iparágak, a különböző vidékek és városok s a kis és nagyipar munkásai lehetőleg arányosan vételessenek tekintetbe.

E szempontok figyelembevételével a folyó évre rendszeresített ösztöndíjak, jutalmak és kitüntetések felett a kamara immár rendelkezett s rendelkezéseiről a következőkben számol be.

Adományozott a kamara 5 utazási, 10 felsőbb szakiskolai, 2 felsőkereskedelmi tandíjmentességi, 11 munkás ösztöndíjat és 83 tanonckitüntetést és pedig a következőknek:

I. Utazási ösztöndíjak.

1. Neubauer Sándor sodrony műkészítő segéd Debrecen 600 kor. (áll.) 2. Káldor Ilés kereskedő ifjú Szolnok 300 kor. (kam.) 3. Major Gyula vaskereskedő segéd Debrecen 300 kor. (kam.) 4. Krausz Lajos lakatos segéd Debrecen 300 kor. (kam.) 5. Sipkovics Béla üvegező iparos segéd M. Sziget 300 kor. (kam.)

II. Szakiskolai ösztöndíjak.

1. Deutsch Izidor felső keresk. isk. tanuló N.-Szöllős 180 kor. 2. Komlós Jenő keleti keresk. akadémiai tanuló Szolnok 120 kor. 3. Grün Pinkász felső keresk. isk. tanuló Nagyszöllős 120 kor. 4. Váradi József iparműv. isk. tanuló Debrecen 180 kor. 5. Britz Béla iparos isk. tanuló Nyiregyháza

120 kor. 6. Prigya Sándor fémipari szak isk. tan. Nagybánya 120 kor. 7. Szege Sándor szobrász növendék Nagyszöllős 120 kor. 8. Fischer Ede felső iparisk. tanuló Nyiregyháza 120 kor. 9. Biró István iparműv. isk. tanuló Munkács 120 kor. 10. Biró Dezső szövő ipart isk. tanuló Mezőtúr 120 kor.

III. Kereskedelmi iskolai tandíjmentesítés.

1. Prohászka József III. ad éves felső keresk. isk. tan. Debrecen 200 kor. 2. Liszauer Emil III. ad éves felső keresk. isk. tan. Ujfehértó 200 kor.

IV. Munkás jutalmazások.

1. Kazay József földmunkás Debrecen 100 kor. (áll.) 1. Huzelmayer Lípót szabó segéd Debrecen 100 kor. (áll.) 3. Ruman Ferenc cipész segéd Nagybánya 100 kor. (áll.) 4. Tessenyi János asztalos segéd Munkács 100 kor. (áll.) 5. Id. Prosehek Károly vasöntő m. Dolha-Rókamező 100 kor. (áll.) 6. Hoffmann József koporsógyári munkás Debrecen 50 kor. (kam.) 7. Csiszár Sándor kefégyári munkás Debrecen 50 kor. (kam.) 8. Deák József asztalos segéd Kunmadaras 50 kor. (kam.) 9. Völszker Ottó nyomdász M. Sziget 50 kor. (kam.) 10. Fehér József olajgyári munkás Nyirbátor 50 kor. (kam.) 11. Bencze István malom munkás Szatmár 50 kor. (kam.)

Tanonckitüntető érmek.

Kereskedő tanoncok: U. Szabó Endre Debrecen, Katona Lajos Debrecen, Vida Miklós Debrecen, Fésüs István Debrecen, Kelemen Bertalan, Szolnok, Hartos Lajos Nyiregyháza, Friss Andor Nyiregyháza, Schwarzkopf Mór Nyiregyháza, Polatsk Arpad Nagykároly, Singer Lajos Nagykároly, Weisz Samuel Nagykároly, Rosenfeld Adolf Nagybánya, Fekete Sándor Jászberény, Herskovits Mór Nagysomkut.

Iparos tanoncok: Mándi László Beregszász, Bakó Ferenc Beregszász, Ilsvay József Beregszász, Gönczy István Munkács Mezey János, Munkács, Kovács Kálmán Debrecen, Erdei József Debrecen, Kiss Bálint Debrecen, Zeke László Debrecen, Faragó András Debrecen, Kozma József Debrecen, Gönczy Antal Debrecen, Kiss Imre Debrecen, Rásó Gyula Debrecen, Bulathó Miklós Hajduböszörmény, Mikó József Hajdunánás, Zsuga László Hajdunánás, Kerékgyártó Sámuel Hajduszoboszló, Szabó Rudolf Alsószentgyörgy, Maresa Sándor Dévaványa, Fábri József Dévaványa, Szelenzky Béla Jászárokszállás, Szabó Antal Jászárokszállás, Besenyei János Jászberény, Fuza Lukács Jászberény, Kövesdi Mihály Jásziskér, Szabó Dezső Karcag, Paál Gábor Karcag, Végh Lukács Kunhegyes, Béleznai Ferenc Kunszentmárton, Molnár Lajos mezőtúr, Muzsai Lajos Mezőtúr, Kara Sándor Mezőtúr, Sági Lajos Szolnok, Bede Imre Szolnok, L. Molnár Illés Szolnok, Köles Károly Tiszaföldvár, Hegedüs Antal Törökszentmiklós, Haladai György Törökszentmiklós, Ducsá István Turkeve, Csoborka József Huszt, Kis Simonfy Sándor Máramarosziget, Lippai István Kisvárd, Veresinák Gyula Kisvárd, Hönig Vilmos Kisvárd, Fischer Sándor Mándok, Swarcz István Nyirtakta, Szántó Béla Nyirbátor, Kocsonty Gyula Nyirbátor, Károlyi László Nyiregyháza, Krausz János Nyiregyháza, Jakab István Mátészalka, Zsinger Samu Nagybánya, Szolomájer István Nagykároly, Glück Károly Nagykároly, Holländer Mihály Nagykároly, Mehrlé Ferenc Szatmárnémeti, Mérese Sándor Szatmárnémeti, Goldstein Ignác Szatmárnémeti, Kiss Sándor Szatmárnémeti, Angi József Szinyeváralja, Kodác György Szinyeváralja, Surin Ferenc Tiszaujvá, Füll Gyula Nagyszöllős, Gyöngyössy Sándor Nagyszöllős.

Debrecen, 1905. augusztus 25. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Szabó Kálmán elnök. Szávay Gyula titkár.

NAPI HIREK.

Shrubsole.

— aug. 28.

Angol vendégeink sorában rendkívül figyelmet érdemel s hálánkra tarthat számot Shrubsole ur.

Dusgazdag angol gentleman, kinek egyik legfőbb célja magyar hazánknak a külfölddel való megismertetése.

Shrubsole ur ezen önként és pusztán nemes lelkesedésből, önzetlenül elvállalt feladatának teljesítésében nem ösmer fáradságot, nem kimél semmi áldozatot.

Hazájában felolvasásokat tart Magyarország művelődési állapotáról, mostani világos helyzetéről, természeti szépségeiről. Azon van, hogy hazája tökéletes képet nyerjen e tekintetben éppen nem elkényeztetett országunk felől. Az utazni annyira szerető angolok figyelmét felénk irányozza, ide küldi és csödit. Anyagi érdekeinket is elősegíti, mert kereskedelmi összeköttetést létesít Anglia és Magyarország közt más is sok hazai termékünknek nyitott piacot odahaza. Megtanult magyarul is. Beszéli annyira nyelvünket, mint az osztrák főhercegek — együttvéve sem.

Az e tekintetben oly közönyös magyar kormány mit sem tett Shrubsole ur kitüntetésére. Erre nem is neki van szüksége, de magunkat becsljük meg, ha nemzetünk önzetlen barátjának rokonszenvét méltóan viszonzozzuk.

Fáklyás-zenét érdemelne ez a nagy-lelkű angol Debrecen részéről. Egyelőre nem tehetünk egyebet, mint hogyha egy szívvel lélekkel hangoztatjuk, hogy „éljen Shrubsole!”

— Bornemisza Boldizsár halála.

Budapestről írja tudósítónk: Bornemisza Boldizsár rendőrőfparancsnok holttestét díszes szarkofákban helyezték el. A mennyezetes ravatal több sor gyertyával és kandeláberrel vették körül. A ravatal mellett díszruhás rendőrök s az enterprise huszárjai állanak díszőrséget. A gyászoló családhoz igen sok részvétlívrat érkezett. Temetése ma, hétfőn délután lesz.

— **A hajdumegyei rossz termés gazdasági következményeinek elhárítása.** A Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete Debrecenben igen nagyfontosságú kérvényt intézett a földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumokhoz. Ugyanis tekintettel Hajdu- és a szomszédos vármegyék rendkívüli rossz takarmánytermésére és az ebből kifolyólag előálló gazdasági bajokra, azt kérelmezte a szövetkezet, hogy mindenféle takarmányra, és pedig úgy a szemes, mint a szálas takarmányneműekre Hajdu-, Bihar- és Szabolcs vármegyék területére a múlt évben érvényben volt kedvezményes vasuti viteldíjat engedélyezze a minisztérium. Az erre vonatkozó kérvényt a szövetkezet ügyvezetője tegnap személyesen nyújtotta át mindkét minisztériumban és a földművelésügyi ügyvezető miniszter távollétében Lesztvány államtitkár, a kereskedelmi minisztériumban maga az ügyvezető miniszter fogadta szövetkezetet és mindkét helyen a kérvényben elmondottak teljes méltánylása mellett a legmesszebbmenő támogatást ígérték. Az ígét teljesítésével mindenesetre enyhíteni fogják némileg ezen megyék gazdaságának szerfölött súlyos helyzetét.

— **Aki kenyeret kér, az medáliát kap.** Rauk János negyven hosszú esztendő óta szolgálja hűségesen a magyar államvasutakat. Negyven keserves esztendeje őrzi mint éjjeli őr a vasut ingóságait. Egy negyed század

óta Debrecen állomásán végzi becsülettel nehéz és fárasztó szolgálatát. Most, hogy megöregedett, képtelen hóban-fagyban egész éjjeleket a nyílt pályásvoron tölteni, kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben havi 60 korona nyugdíjat kért. A „derék” kereskedelmi ügyvivő ur a kedves Vörös László gyorsan elintézte a jó öreg hűséges szolgálta kérvényét, állásából minden nyugodt és korpótlási jogosultság nélkül *elbocsájtotta*. A negyven évi fáradhatatlan szolgálata jutalmául pedig egy ezüst medáliát küldetett neki a bécsi Burgból. A szegény öreg embert kenyér nélkül dobták ki az utcára, a hol az ezüst ordóval szépen koldulhat. . . Bizony a miniszter urak, ha csak rövid ideig is „boldogítják” az államot, busás nyugdíjjal szokták a bukás keserveit megedesíteni, míg a szegény öreg emberne a rabszolgatartó M. Á. V. negyven éven át minden testi és lelki erejét kizsárolta és most mint a rozskutyát, kidobta az utcára.

— **Meglopott lelkész.** Kálmán Dezső újfehértói ev. ref. lelkész panaszt emelt a csendőrségen, hogy a dorogi fürdőben meglopták. Kálmán ugyanis tegnap fürödni volt a fürdőben. A kabinjában letette értékes aranyóráját és láncát s ott felejtette, a mikor eltávozott. Utközben vette észre, hogy az órája nincsen nála. Ekkor gyorsan visszasielt, de már az értékes holminak lába kelt. A csendőrség erélyes vizsgálatot indított ez ügyben.

— **Az ősz.** Ámbár a madarak még nem költöztek el, ámbátor e nap még olyan forrón süt le erre a sárgolyóbisra, hogy majd megsülünk, egy szegedi újság a következőket írja:

Ma kezdődött a hivatalos ősz. A bájos és poetikus szaka az esztendőnek. Most már ami még meleg jön, azt az öreg asszonyok nyarának a javára lehet írni. Remélhetőleg azonban nem sok jegyezni valónk lesz, mert a reggelek és az esték kellemes lágy hűvössége sejteti velünk, hogy itt ólálkodik az igazi, dért-nevelő ősz, mely ma-ho'nap párát von az ablaküvegekre és felőlőt kényszerít az érzékeny emberiségre.

Az az újság egy hónappal előbbre érzi magát, hogy hamarabb nyakára hágjon ennek az esztendőnek. Nem tudjuk biztosan, hogy milyen hónapban töröljük most arcunkról az izzadságot és iszunk hűsítő spriccerket, s naptár azonban azt mondja, hogy egészen 31-éig augusztus van. A hivatalos ősz pedig szeptember 23-án kezdődik. Egy fecske még nem csinál nyarat, azonképen egy újsághír még nem csinál ősz.

— **Kiss Irén Aradon.** Kiss Irénről annyi ellentétes hír merült fel, hogy azt ma igazán nem tudjuk megmondani, hogy Debrecenben fog-e játszani a télen, vagy Budapesten a Vígsházba. Annyi azonban bizonyos, hogy tegnap délben Aradra utazott, ahol az utsalozon egy-rét napján fel fog lépni.

— **Leégett istálló.** Tegnap délelőtt ugy 11 óra tájban tüzet jeleztek a tűzörségen. A Vörösmarty-utca 10. számú házában, a mely özv. Blattner Mátyásné, egy istálló égett le. A tűz eddig meg nem állapított okból keletkezett. A tüzhöz kivonult a tűzoltóság és mintegy órai munka után a tüzet lokalizálta. A kár megközelíti a 400 koronát.

— **Amerikai luxus vonat.** Newyork és Csikágó között közlekedik most a leg-

gyorsabb és legkényelmesebb luxus vonat, mely valóságos ideálja a kényelemnek és tultesz minden eddigi vasuti alkalmazhatóságon. A vonat neve „The Pennsylvania Special” és 905. angol mérföldnyi utat 18 óra alatt tesz meg és ha leszámítjuk azt az időt, melyet a vonat az állomásokon való lassabb járás és a folyamon való átkelés által veszít, az ut, mely körülbelül megfelel a pécs—berlini távolságnak, nem tart tovább 16 és fél óránál. A luxus vonatok ezideig is villamos világításukkal, könyvtár, dolgozó, étkező és kilátó kocsijaikkal elég kellemessé tették az utat, de az új vonatnak még külön five o'clock tea terem is áll rendelkezésére, melyet a szükséges süteménnyel ingyenesen szolgálnak föl a közönségnek, meg pedig az étvágy fokozására igen csinos leányok kedveskednek ezzel. De ott van még a vonaton az utasok rendelkezésére a gyorsíró, ami amerikaiaknál fontos dolog és a hölgyek részére külön szobaleány. Egy szobaleány és gyorsíró elegendő, mert az egész vonat csak öt kocsiból áll. A menetéről nem értesít a tudósító, aki ezen vonat kényelmességéről beszámol, de kétségtelen, hogy az nem lehet valami olcsó mulatság.

— **Arany Bika Mulató.** Carmellini bűvész, itt is mint mindenütt óriási sikert arat. Az orfeum legkevésbé sem érzi, hogy a hónap utója van, naponta szépen megtelik. De nem csodálható, mert műsora valóban vonzerejű. Carmellini bűvész mutatványai csodálatosak és egyszersmind mulatságosak. A hírneves művész oly szép közönséget hódított meg az orfeum részére, hogy az igazgatóság valószerűleg meghosszabbítja Carmellini vendégségét. Egy másik állandó vonz ereje a mulatónak Grünau Poldi, kit a közönség egész este elhallgatna. Nagy kedveltetésnek örvend Virág Izso kiváló kluplé énekes. E helyütt tudomására adjuk a közönségnek, hogy Virág e hó 31-én esütörtökön tartja jutalomjátékát, melyen a társulat minden tagja új műsorral fogja szórakoztatni a közönséget. Az est igen ünnepélyesnek ígérkezik.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-telek 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképtiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabakban.

x **Diákok részére** legújabb divatu kalapok és sapkák kitűnő szabásu ingek, gallérok és kszelők, elegáns nyakkendők, zsebkendők és harisnyák olcsó szabott árban kaphatók *Fekete Jakab* uri divat üzletében Főtér.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

A kassai katonai botrány.

Kassa, aug. 27. Ma reggel 9 órakor a polgári bizottság részéről megjelent a kassai kórházban Nyekhegyi Lothár kir. ügyész, Dubay vizsgálóbíró és Szalamin jegyző, dr. Spacz Dávid fogházi orvos, dr. Grün Lajos körorvos, a katonai bizottság részéről dr. Nedelka Adorján százados hadbíró, Ambrózy dr. hadbíró gyakornok, dr. Róhrer Lőrinc és Rósdiger János ezredorvosok, Rolland és báró Augustini tüzérszázadosok mint tanúk, továbbá számos kassai orvos. Miután a kórházi orvosok igazolták Klein hullájának azonosságát, a megjelentek megkezdték a boncolást, mely fél 11 óráig tartott.

Kassa, aug. 27. Klein Lipót temetése ma délután ment végbe. A temetésen több mint tizenötezer ember vett részt. Az óriási meuet csaknem minden utca saroknál megállott, ahol szónoklatokat tartottak. A vidéki újságírók nevében Matzner Samu fejezte ki részvétét az özvegynek. A temetésen Bokányi Dező tartott beszédet a szociálisták

nevében. Szenvedélyes hangon kelt ki az orgyilkosok ellen, a kik megölték a becsületes munkást. Am az özvegy ne féljen mondotta. Meg van győződve, hogy a szociálisták támogatni fogják. Klein hulló vére megteremkenyíti a földet és csak elősegíti a szociálisták győzelmét. A temetési menetben Fényes Samu dr., Pásztor Árpád és Seress Imre szerkesztő beszéltek. Az utcákon a hol végig haladt a nagy ember áradat mindégütt e kiáltások hangzottak:

— Le az orgyilkosokkal!

— A gazemberekkel!

Rendzavarás nem történt.

Az általános választói jog.

Turócszentmárton, aug. 27. A szociáldemokraták ma délutánra gyűlést hirdettek, de bejelentésüket a főszolgabíró miután a kérelmezők magyar honpolgár s ujakat kimutatni nem tudták, nem engedélyezte.

Ungvár, aug. 27. A szociáldemokraták mintegy 500 résztvevővel tüntető felvonulást rendeztek, a mely után gyűlés volt. A választói jog mellett. A gyűlésen a kassai ügy is szóba került.

Turócszentmiklós, aug. 27. A szociálisták mára népgyűlést hirdettek, a melyet azonban a közigazgatási hatóság formaiába miatt nem engedélyezett.

Nagykikinda, aug. 27. A szociálisták ma mintegy 350 munkás és 2000 főnyi más hallgatóság előtt gyűlést tartottak, a melyen Grossmann Jenő különösen a függetlenségi párt ellen szónokolt.

Kiskunfélegyháza, aug. 27. A félegyházi szociálisták vasárnap délelőtt gyűlést tartott, a melyen 2500 főnyi ember előtt Jó Ferenc és Róvész Sándor fejtegették, hogy a választójog kivívása az igazi nemzeti küzdelem.

Kossuth Lajos szobra.

Békéscsaba, aug. 25. 300 tagu bizottság ma délután végleg megállapította a szept. 19-én rendezendő Kossuth-szobor lelezési ünnepét. Az ünnepélyre Arad, Csanád Bihar és Csongrád törvényhatóságait, az országgyűlés két házát és más sok vendéget hívtak.

Tótok a választói jog mellett.

Pozsony, aug. 27. A tót nemzetiségi párt népgyűlést tartott, a melyen Hodzsa Milán országos képviselő kötelező (?) nyilatkozatot tett az általános választói jogért. Hevesen ki kell a kormány ellen, mely csak katonai politikát folytat. Az általános választói jog behozatala már nemcsak a szabadelvűpárt hivatása, de a függetlenségi pártnak is létérdeke. Mindkét pártnak pedig becsületbeli tartozása. A népgyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, hogy a képviselőház szüntesse meg a mostani választás helyett és mondja ki a községenként való választói jogot.

A béke.

Párizs, aug. 27. Az Eclair jelenti Féttervárról: Hír szerint Witte minden erejéből azon van, hogy a Szachalin-kérdésre vonatkozólag megegyezést teremtsenek. A béke immár végleges dolognak tekinthető és a békeszünetre vonatkozó megállapodás aláírása küszöbön áll.

Kifizeti a hadikárpótlást?

Párizs, aug. 27. A matia Rockefeller amerikai milliomoshoz táviratot intézett, a melyben arra kéri, hogy vállalja magára a japán által kért hadikárpótlás fizetését. Emelkezetes lelkét adna ezzel a két ellenséges hatalomnak, a melyek úgy látszik, többre becsülik, mint az emberéletet.

Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

**Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flanell takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

A

„Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitünőbb háziszser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörsnél,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag**25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében**jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

Nyíló virágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyü-
mölcseket, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészeti vágó
növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHIVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsrajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOKizlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.**HIRDETÉSEK**

a

„SZABADSÁG“

részére

jutánycsan felvétetnek.

A „SZABADSÁG“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.**ELŐFIZETESI ÁR:**

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.

Fél évre . . . 6 kor.

Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.

Fél évre . . . 10 kor.

Negyed évre . . . 5 kor.